

ӨЛЗИЙТ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМ-д

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

62173 Арвайхээр, Өвөрхангай аймаг,
Утас/Факс: (976) 7032 3253,
E-mail: uvurkhangai@audit.gov.mn

2020.07.28 № 310
танай _____-ны № _____-т

**Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн
дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.1, 37.3, 37.5 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох тус сумын Монгол Ардын намаас ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын нам нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлоготой нийцүүлэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө боловсруулж, санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын дүнгийн хамт аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад ирүүлж, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль 37 дугаар зүйлийн 37.5-д заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Аймаг дахь Төрийн аудитын газар нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгуульд оролцох сумын Монгол Ардын намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ “Төрийн аудит MNS 6817 - 1 : 2020” Тулгуур зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 6 : 2020” Нийцлийн аудитын зарчим, “Төрийн аудит MNS 6817 - 8 : 2020”, Өвөрхангай аймгийн нэгдсэн төсвийн 2020 оны төсвийн хүрээний мэдэгдэл, “Өвөрхангай аймгийн эдийн засгийг 2014-2024 онд хөгжүүлэх бодлогын баримт бичиг”, Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, 2021-2022 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа, мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

015030658

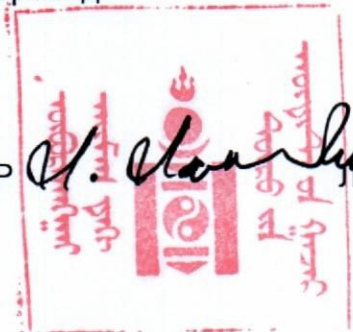
Дүгнэлт

Сумын Монгол Ардын намын “Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2020 оны ээлжит сонгууль”-д оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр, түүнд орсон зорилт арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Алсын хараа-2050 Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын заалт, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан тусгай шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Сумын Монгол Ардын намын мөрийн хөтөлбөр / хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг: Сумын сонгуулийн хороонд

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Л.ЛАМААЧИН

2020 ОНЫ ОРОН НУТГИЙН СОНГУУЛЬД ӨЛЗИЙТ СУМЫН
МОНГОЛ АРДЫН НАМААС ОРОЛЦОХ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

1. ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ - АЖИЛ ОРЛОГОТОЙ ИРГЭН

Хөдөө Аж Ахуйн салбар жижиг дунд үйлдвэрлэлийг эрчимтэй хөгжүүлж эдийн засгийн өсөлтийг нэмэгдүүлэх сумын нэг хүнд ногдох Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнийг одоогийнхоос хоёр дахин өсгөнө

- 1.1. Мал аж ахуйн түүхий эдэд түшиглэсэн жижиг дунд үйлдвэрлэлийг орон нутгийн онцлогт тохируулан хөгжүүлнэ.
- 1.2. Мах сүүний чиглэлийн аж ахуйг дэмжин зах зээлд өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлнэ
- 1.3. Орон нутгийн бие даан хөгжих Эдийн засаг төсөв санхүү байгаль орчин, хүний нөөцийн эрх зүйн орчныг бий болгон хөгжүүлэх орон нутгийн хөгжлийн сан, болон бусад сангийн эх үүсвэрүүдийг нэмэгдүүлэх
- 1.4. Сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу инженерийн шугам сүлжээ цэвэр усны нэгдсэн байгууламж дулааны төвлөрсөн системийг бий болгох аж ахуй нэгж айл өрхийн шугамд холбогдох нөхцлийг бүрдүүлэх
- 1.5. Сум болон бор хошууны багт худалдаа үйлчилгээ хөдөө аж ахуйн чиглэлийн томоохон аж ахуй нэгжийг байгуулах санаачлагыг дэмжин төр хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлнэ.
- 1.6. Сумын төвийг улсын чанартай хатуу хучилттай авто замтай холбох ажлын зураг төслийг боловсруулан барьж эхлэнэ.
- 1.7. Эмэгтэйчүүд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, залуу малчдын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих орон нутгийн бодлогыг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.
- 1.8 “Нэг өрх – Нэг ажлын байр” хөтөлбөр, “Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр”-ийн хүрээнд хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжин ажиллана.
- 1.9 Төсвийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авахад орон нутгийн аж ахуй, нэгжүүдийг давуу эрхтэй оролцуулна.
- 1.10 Мал, амьтны гаралтай халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүлжүүлэх, мал эмнэлгийн үйлчилгээг дэмжин, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах замаар мал, амьтны гоц халдварт өвчингүй тайван байдлаа хадгална.
- 1.11 Фермүүдийг хөгжүүлэхтэй холбогдуулан тэжээл үйлдвэрлэлд шинэ техник, технологи нэвтрүүлж, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг хөнгөвчлөхөд чиглэсэн бага оврын техник технологи нэвтрүүлэх, өвс, тэжээлийн нөөцийн сан, тэжээлийн цех байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.
- 1.12 Малын тоо, төрөл, сүргийн бүтцийн зохистой харьцааг баримтлах, малын чанарыг сайжруулах, ашиг шимийг нэмэгдүүлэх.

1.13 Хог хаягдлын менежментийг сайжруулж, хог ангилан ялгах үйл ажиллагааг аж ахуй нэгж, байгууллага, иргэдэд хэвшүүлэх, хогийн цэгийн орчныг тохижуулан техник тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлнэ.

1.14 Орон нутгийн бизнес эрхлэгчид иргэдийг хөнгөлөлтэй зээл тусламжид хамруулан Сумын төвд шатахуун түгээх станцтай болох.

1.15 Сангийн далайг түшиглэн аялал жуулчлалыг хөгжүүлж орон нутгийн маршрутад холбогдоно

Хоёр. Нийгмийн бодлого-Хүний хөгжил

Иргэдээ боловсрол эрүүл мэнд нийгмийн хамгааллын үйлчилгээнд адил тэгш хүртээмжтэй хамрагдах нөхцлийг бүрдүүлж хүүхэд гэр бүлийг дэмжсэн бодлого үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

2.1. Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг тэргүүлэх чиглэл болгон хөгжүүлж иргэдийг жил бүр урьдчилсан сэргийлэх үзлэг шинжилгээнд хамруулж, эрүүл мэндийн боловсрол олгох ажиллагааг эрчимжүүлнэ.

2.2 Халдварт бус өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгоно.

2.3 Орон нутаг судлах танхимын үйл ажиллагааг өргөжүүлэн орон нутгийн соёлын өв сурталчилах төв болгоно.

2.4 Багшийн ёс зүй, харилцаа хандлагыг дээшлүүлэх, нийгмийн хамгаалал, эрүүл мэнд, хөдөлмөрийн үнэлэмж, орон байрны нөхцлийг сайжруулан багш нарын арга зүйн хөгжлийг дэмжиж, тэргүүн туршлага, ур чадвараа түгээн дэлгэрүүлэх боломжийг нэмэгдүүлнэ.

2.5 Нийтийн биеийн тамирыг иргэд, гэр бүл, хамт олны санаачлагад тулгуурлан өрнүүлэх

2.6 Соёл урлагийн мэргэжлийн байгууллага, сургууль, цэцэрлэгийн соёлын үйл ажиллагааг дэмжих.

2 Хүүхэд, залуучууд гэр бүлийн хөгжил

Гэр бүлийн төлөвшил - Хүүхдийн ирээдүй

3.1 Хүүхэд, залуучуудыг хөгжүүлэх, амьдралын зөв дадалд сургах, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх, мэргэжлийн чиг баримжаатай болгох төрөл бүрийн секц, дугуйлан, сургалт, мэдээллийн олон талт үйл ажиллагааг дэмжнэ.

3

3.2 Хүүхэд, гэр бүлийн нөхцөл байдлыг үнэлэх, болзошгүй эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр үнэлгээ хийсэн мэдээллийн санд тулгуурлаж нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг хүргэх

4. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ - ИРГЭН ТАНД

Иргэдийн оролцоотой төрийн үйлчилгээг иргэдэд шуурхай хүртээмжтэй шударга ялгамжгүй үйлчилдэг тогтолцоог бий болгоно.

4.1 Багийн иргэдийн нийтийн хурлын үйл ажиллагааг сайжруулж шийдвэр гаргах түвшинд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ

4.2 Төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг хөгжүүлэн өргөтгөж, төрийн зарим ажил, үйлчилгээг төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлээр гүйцэтгүүлнэ.

4.3 Төрийн үйлчилгээг хүнд сурталгүй, шуурхай болгоход чиглэсэн шинэ дэвшилтэт хэлбэрийн үйлчилгээг тууштай нэвтрүүлж, төрийн албаны хяналтын сүлжээг бий болгоно.

4.4 Иргэд, олон нийтийн оролцоотойгоор газар зохион байгуулалт, төлөвлөлтийн үйл ажиллагааг нээлттэй ил тод хэрэгжүүлнэ.

4.5 Орон нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллагуудаас хүний эрх, эрх чөлөө, иргэд, хуулийн этгээдийн хууль ёсны ашиг сонирхлыг хөндсөн асуудлаар хэм хэмжээ тогтоосон шийдвэр гаргахын өмнө иргэд, хуулийн этгээд, мэргэжлийн холбоодын төлөөллийг оролцуулсан нийтийн сонсгол, хэлэлцүүлгийг тогтмол зохион байгуулж, тэдгээрээс гарсан саналуудыг тухайн гарах шийдвэрт тусгаж, эргэн мэдээлэх асуудлыг журамлаж хэрэгжүүлнэ.

4.6 Гэмт хэрэг үйлдэгдэх гол шалтгаан болсон архидалт, гэр бүлийн хүчирхийлэл, амьдралын буруу зуршил зэрэг нийгмийн сөрөг үзэгдлүүдтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлж, монгол ёс заншлаа дээдлэх ухамсрыг хүүхэд, залуучуудад төлөвшүүлэн зөв хүмүүжил олгох ажлыг иргэд, төрийн бус байгууллагуудын оролцоотойгоор хэрэгжүүлж, иргэдийн амар тайван амьдрах нөхцлийг бүрдүүлнэ.

4.7 Малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг сайжруулж энэ чиглэлээр ажилдаг нөхөрлөл бүлгэмийн үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.

ӨЛЗИЙТ СУМЫН МОНГОЛ АРДЫН НАМЫН ХОРОО

